

Sygn. akt VIII U 1056/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Renata Stańczak
Protokolant:	Anna Krzyszkowska

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2016 r. w Gliwicach

sprawy J. G. (G.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 14 marca 2016 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu J. G. prawo do emerytury począwszy od dnia 12 września 2016 roku;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz ubezpieczonego kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSR del. Renata Stańczak

Sygn. akt. VIII U 1056/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 marca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu J. G. (G.) prawa do emerytury w niższym wieku w oparciu o art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2016 roku, poz. 887) w związku z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.), ponieważ ubezpieczony nie udowodnił 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach przy pracach wymienionych w wykazie A, a jedynie 12 lat, 8 miesięcy i 18 dni, a nadto przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego i nie złożył wniosku o przekazanie zgromadzonych tam środków na dochody budżetu państwa.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury. Nadto wniósł o zasądzenie od organu rentowego na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Podniósł, że w okresie od 1.07.1992 roku do 31 maja 1997 roku będąc zatrudnionym w Zakładzie (...) Sp.z o.o.w M., pracował w charakterze przepalacza złomu. Czynności wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Dlatego też, zdaniem ubezpieczonego, okres ten powinien zostać zaliczony do okresu pracy w warunkach szczególnych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, a dodatkowo podniósł, że do okresów pracy w warunkach szczególnych nie zaliczył odwołującemu zatrudnienia w Zakładzie (...) Sp.z o.o.w M. na stanowisku przepalacza złomu w okresie od 1.07.1992 roku do 31 maja 1997 roku, ponieważ ubezpieczony nie przedłożył na wymieniony okres świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Nadto do dnia przekazania odwołania do Sądu ubezpieczony będąc członkiem otwartego funduszu emerytalnego nie złożył wniosku o przekazanie zgromadzonych tam środków na dochody budżetu państwa.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony J. G., urodzony (...), w dniu 10 listopada 2015 roku złożył wniosek o emeryturę w wieku niższym niż 65 lat z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony 60 lat ukończył (...)

Skarżący, na dzień 1 stycznia 1999 roku, legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 25 lat. W ocenie ZUS, skarżący udowodnił jedynie 12 lat, 8 miesięcy i 18 dni okresów pracy w szczególnych warunkach wymienionej w wykazie A.

Ubezpieczony jest członkiem OFE.

W dniu 12 września 2016 roku ubezpieczony złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku OFE na dochody budżetu państwa.

Po przeanalizowaniu sprawy ZUS wydał zaskarżoną decyzję.

Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję nie uznał za pracę w warunkach szczególnych pracy wykonywanej w okresie od 1.07.1992 roku do 31 maja 1997 roku w Zakładzie (...) Sp.z o.o.w M., ponieważ ubezpieczony nie przedłożył na wymieniony okres świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

W toku procesu Sąd ustalił, że ubezpieczony z dniem 28 sierpnia 1984 roku podjął zatrudnienie w Przedsiębiorstwie (...) w K. Oddział w M.. Pracę świadczył do 30 czerwca 1992 roku na stanowiskach: przepalacza złomu (do 30.04.1986 roku, a także w okresie od 1.09.1987 roku do 30.06.1992 roku), maszynisty/operatora żurawia kolejowego (do 30.06.1986 roku), operatora urządzeń dźwigowych (w okresie od 1.07.1986 roku do 31.08.1987 roku). Okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w K. został zaliczony przez organ rentowy do okresu pracy w warunkach szczególnych (za wyjątkiem okresu zasiłku chorobowego od 13.04.1992 roku do 19.04.1992 roku).

W 1992 roku Oddział w M. został wykupiony przez Spółkę (...), a pracownicy którzy dotychczas pracowali w tym oddziale Przedsiębiorstwa (...) w K. o ile wyrazili na to zgodę, stawali się pracownikami nowej Spółki. Spółka (...) współpracowała z Hutą (...) dostarczając jej złom.

Ubezpieczony z dniem 1 lipca 1992 roku podjął pracę w (...) sp. z o.o. Zakład (...) w M. na stanowisku przepalacza złomu. Był zatrudniony do 31 maja 1997 roku. Do zakładu dostarczany był złom w większych kawałkach, np. 4 na 5 metrów i do obowiązków przepalaczy należało przepalać go do rozmiarów 1 metr na 50 cm, po to żeby zmieścić się do pieca w hucie. Złom był wcześniej przygotowywany przez operatorów dźwigów, którzy wyładowywali towar z wagonów, a następnie, po jego przepaleniu, dźwigowi załadowywali go na wagony. Jeden przepalacz musiał w ten

sposób przerobić 15-20 ton złomu na zmianie. Ubezpieczony pracował od godz. 7.00 do 15.00. Używał palników na gaz butan – propan i tlenowych. Miał swój własny palnik, własne węże, zegary i był za swój sprzęt odpowiedzialny. Sprzęt był przechowywany na hali, więc rano przed pracą ubezpieczony musiał go pobrać, a po skończonej pracy – składować w tym samym miejscu. W spółce (...) zatrudnionych było kilkanaście osób – 5-6 przepalaczy, 2-3 operatorów, 2-3 kierowców. Praca przepalacza odbywała się na powietrzu – na poboczu torów kolejowych, gdzie rozładowywany był złom, bez względu na panujące warunki atmosferyczne, w tym również zimą. Ubezpieczony otrzymywał zupełną regeneracyjną. Ubezpieczony pracę wykonywał co najmniej 8 godzin dziennie, nie był delegowany do innych prac.

Ubezpieczony jako przepalacz złomu w spółce (...) wykonywał dokładnie te same czynności jak wcześniej w Przedsiębiorstwie (...) w K.. Pracował w tym samym miejscu, korzystał z tej samej szatni, miał te same ubrania robocze. Okres pracy w Przedsiębiorstwie (...) w K. w charakterze przepalacza złomu został uznany przez organ rentowy za pracę w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony nie otrzymał ze Spółki (...) świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: wyjaśnień ubezpieczonego (rozprawa z dnia 3 października 2016 roku 45 min. 6 sek. – 1 godz. 5 min. 25 sek.), zeznań świadków: A. M. i J. Z. (rozprawa z dnia 3 października 2016 roku 20 min. 6sek. – 42 min. 57 sek.), a także akt organu rentowego dołączonych do akt sprawy.

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz na rozstrzygnięcie sprawy. W szczególności Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom świadków i wyjaśnieniom ubezpieczonego, gdyż są one spójne i wzajemnie się uzupełniają. Świadkowie pracowali razem z ubezpieczonym w spornym okresie. Należy również podkreślić, że zarówno świadkowie, jak i sam ubezpieczony precyzyjnie i w sposób nie budzący najmniejszej wątpliwości określili charakter pracy odwołującego.

Dla Sądu bezspornym jest w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, że ubezpieczony pracując w firmie (...) wykonywał dokładnie te same czynności, nadto w tym samym miejscu co w Przedsiębiorstwie (...) w K., a doszło jedynie do zmian prawnych po stronie pracodawcy ubezpieczonego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego J. G. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 roku, poz. 887), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1). okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2). okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl art.184 ust 2 ustawy emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W zakresie określenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 ww. ustawy, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których ubezpieczonym przysługuje prawo do emerytury art. 32 ust. 4 odsyła do uregulowań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

W myśl § 3 i 4 Rozporządzenia, pracownik który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w załączonym do Rozporządzenia wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 60 lat dla mężczyzn,
- ma wymagany 25 letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 ww. Rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 Rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Zgodnie z wykazem A, dział XIV poz. 12 stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, praca przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym jest pracą w szczególnych warunkach, uprawniającą do niższego wieku emerytalnego.

Natomiast jak stanowi § 1, ust 1 i 2 Rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach, wymienione w § 4-15 Rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do Rozporządzenia, zwanych dalej "wykazami". Właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B. Zgodnie z załącznikiem nr 1 do Zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 roku Dział XIV poz.12 pkt 6 Wykazu A praca przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym - przepalacz złomu palnikiem jest pracą w szczególnych warunkach.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie pozostawało ustalenie czy ubezpieczony spełnia przesłanki do nabycia emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych po ukończeniu 60 roku życia.

Warunkiem nabycia uprawnień emerytalnych według art. 184 jest spełnienie przesłanki stażu przed dniem 1 stycznia 1999 roku. Brak w treści art. 184 przesłanki końcowej daty spełnienia pozostałych warunków nabycia uprawnień emerytalnych (tj. na dzień 31 grudnia 2008 roku) powoduje, że ubezpieczeni, którzy w chwili wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych posiadali wymagany okres ubezpieczenia (szczególny i zwykły), mogą realizować prawo do emerytury na starych zasadach po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w art. 32 również po dniu 31 grudnia 2008 roku oraz nieprzystąpieniu do OFE albo złożeniu wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Wszystkie przesłanki muszą zostać spełnione łącznie.

Według oceny Sądu postępowanie dowodowe przeprowadzone w tej konkretnej sprawie wykazało, że ubezpieczony J. G. ukończył 60 rok życia i na dzień 31 grudnia 1998 roku udowodnił łącznie 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym ponad 15 lat pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach. Nie budzi wątpliwości Sądu, że praca ubezpieczonego w Zakładzie (...) Sp.z o.o.w M. od 1.07.1992 roku do 31 maja 1997 roku na stanowisku przepalacz złomu była faktycznie pracą w warunkach szczególnych określoną w wykazie A, dziale XIV, poz. 12, tj. pracą przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym. Organ rentowy nie uwzględnił odwołującemu tego okresu pracy argumentując, że ubezpieczony nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Zauważyć jednak należy, że ubezpieczony w spornym okresie świadczył dokładnie taką samą pracę jak w Przedsiębiorstwie (...) w K. Oddział w M. w okresie od 28.08.1984 roku do 30.04.1986 roku, a także w okresie od 1.09.1987 roku do 30.06.1992 roku, a okres ten został zaliczony przez organ rentowy do pracy w warunkach szczególnych. Zdaniem Sądu przeprowadzone w toku procesu dowody wykazały, że ubezpieczony pracował w spornym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych.

Trzeba też podkreślić, iż z ugruntowanego już stanowiska judykatury

i doktryny wynika, że „sądy pracy i ubezpieczeń społecznych rozpoznając sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych dokonują kontroli zgodności decyzji administracyjnych wydanych w tych sprawach z prawem w trybie odrębnym określonym w kodeksie postępowania cywilnego, w którym to trybie **nie obowiązują ograniczenia dowodowe obowiązujące w postępowaniu administracyjnym toczącym się przed organami rentowymi**” (vide – wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 kwietnia 1996 roku, sygn. akt III AUr 235/96, Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 1997 roku, nr 1, poz. 2). Z kolei w wyroku z dnia 25 lipca 1997 roku sygn. akt II UKN 186/97 Sąd Najwyższy stwierdził, że: „W postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1984 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.)”(OSNP z 1998 roku, Nr11, poz. 342).

Tak więc w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych mogą być przeprowadzane wszelkie dowody zmierzające do prawidłowego rozstrzygnięcia, w tym zeznania świadków.

Ubezpieczony spełnił również warunek z art.184 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, bowiem w dniu 12 września 2016 roku złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Z powyższych przyczyn, Sąd stwierdził, że J. G. w dacie złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, tj.z dniem 12 września 2016roku spełnia łącznie wszystkie warunki niezbędne do przyznania emerytury z obniżonego wieku, wynikające z treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 roku, poz. 887), a tym samym jego odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na mocy art.98§ 1 k.p.c.w zw.z § 9 ust.2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U z 2015, poz.1800).

(-) SSR (del.) Renata Stańczak